

Polska psychuszka poległa w Strasburgu

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

Niedawny wyrok Trybunału Strasburskiego przeciwko Polsce (wyrok z 28 maja 2013 w sprawie Baran p. Polsce, Skarga nr 53315/09) pokazał, że choć III RP ma już niemal ćwierć wieku, wciąż w najlepsze funkcjonuje u nas instytucja psychuszki, czyli nadużywania psychiatrii do represji na ogół o podłożu politycznym.

Trybunał jednogłośnie orzekł odszkodowanie w wysokości 6 tys. euro (ok. 25 tys. zł) dla mieszkanki Ołtarzewa za jej szkody moralne, które poniosła w wyniku bezzasadnego zamknięcia w psychiatryku na 11 dni po tym, jak obraziła sędzinę Sądu Rejonowego w Pruszkowie w październiku 2002. W myśl zasady, że tylko wariat atakuje władzę. Pani przez dekadę szukała sprawiedliwości. W 2005 udało jej się uzyskać wyrok, że przymusowa hospitalizacja psychiatryczna była bezzasadna, mimo tego sąd nie przyznał jej odszkodowania. Te przyznał dopiero po osmiu latach sąd strasburski. Czy zakończy to historię polskich psychuszek — nie wiadomo, jednak to ważny etap na drodze uzdrawiania polskiej psychiatrii.

Od lat bowiem Najwyższa Izba Kontroli sporządza raporty z polskich psychiatryków, ukazując ich liczne patologie. Robią to sobie a muzom, bo nie widać, by cokolwiek się w tej sprawie zmieniło: psychiatryki wciąż są dogodnym dla władz narzędziem represji a dla ustosunkowanych przestępców — drogą do unikania kary.

Pacjenci psychiatryków mają zapisanych w ustawie szereg praw, lecz ich łamanie to chleb powszedni w polskich zakładach. Ujawniał to raport NIK z 1997: w jednej trzeciej skontrolowanych szpitali lekarze i personel stosowali wobec pacjentów niedozwoloną przemoc fizyczną lub psychiczną. Skala nieprawidłowości przy przyjmowaniu na leczenie bez zgody oraz w trakcie samego leczenia — była wielka. Najgorsze jednak nie były ówczesne nadużycia, ile to, że przez kolejne kontrole niewiele się w tym zakresie zmieniło. Raport NIK z 2002 o dolnośląskich szpitalach psychiatrycznych potwierdził liczne naruszenia prawno-proceduralne przy przymusowym przyjmowaniu na leczenie. Puls Medycyny żalił się wówczas, że raport przeszedł bez echa lub był bagatelizowany.

1. IAAPA — logo

W interpelacji z lutego 2004 dziesięcioro posłów wytknęło rażące nieprawidłowości w psychiatryku w Rybniku, które ujawniono po kontroli nowego dyrektora placówki. Najbardziej bulwersujące były przypadki takich orzeczeń w których miejscowi gangsterzy okazywali się niepoczytalni w czasie popełniania przestępstw, a tym samym uwolnieni od winy a na dodatek uwolnieni od psychiatryka, gdyż wedle psychiatrów „nie stwarzali zagrożenia dla otoczenia”. Ujawniono też nadużycia w drugą stronę: przypadek zamknięcia w szpitalu psychiatrycznym „bez rozpoznania u niego jakiegokolwiek choroby psychicznej”.

W najnowszym raporcie NIK, sporządzonym piętnaście lat po pierwszym, czytamy, że w psychiatrykach polskich skala naruszeń praw pacjenta jest nadal powszechna i poważna. Zacytujmy kilka fragmentów konkluzji raportu:

„Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieprzestrzeganie praw pacjentów z zaburzeniami psychicznymi w trakcie przyjmowania tych osób do szpitala bez ich zgody oraz stosowania przymusu bezpośredniego. (...) Powszechnie występujący brak niektórych wpisów, dokumentujących procedury obowiązujące w trakcie przyjmowania do szpitala pacjentów z zaburzeniami psychicznymi

bez ich zgody oraz stosowania przymusu bezpośredniego (...) ustalono, że w żadnej z 64 historii chorób pacjentów przyjętych do szpitala/oddziału psychiatrycznego bez ich zgody, w trybie art. 29 uoosp (na podstawie orzeczenia sądu), nie odnotowano poinformowania tych osób o przyczynach hospitalizacji i planowanym leczeniu. (...) W zakresie stosowania przymusu bezpośredniego stwierdzono nieprawidłowości polegające na: niedokumentowaniu w historii choroby opisu badania lekarskiego poprzedzającego (uzasadniającego) zlecenie zastosowania przymusu oraz poprzedzającego decyzje o przedłużeniu stosowania przymusu na kolejne okresy sześciogodzinne; braku potwierdzenia dokonania przez kierownika szpitala oceny zasadności stosowania przymusu bezpośredniego; nierejestrowaniu krótkotrwałego uwolnienia z unieruchomienia co 4 godziny, zaspokojenia potrzeb fizjologicznych oraz przyjmowania posiłków i napojów".

W internecie jest bardzo wiele świadectw psychuszki do której trafiają na ogół obywatele zadzierający z władzą. Także publicyści Racjonalisty. Jeden z przyjaciół Racjonalisty, Andrzej Kleina, prowadzący serwis Forum Dialogu — Przegląd Lokalny, od wielu miesięcy opisuje swoje boje z sądowo-psychiatryczną-materia, w związku z narażeniem się burmistrzowi. Zacytujmy [fragment](#) (<http://www.przegladlokalny.vel.pl/felietony/show/971>):

„Trzykrotnie zwracałem się do Sądu Rejonowego w Iławie o podanie powodu skierowania mnie na badanie psychiatryczne w związku ze sprawą którą wytoczył mi rękami Prokuratury burmistrz Maciej Radtke. Sąd wreszcie odpowiedział, że postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych psychiatrów jako niezaskarżalne nie wymaga uzasadnienia, z drugiej zaś po czterech miesiącach wyjaśnia, że przychylił się do wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego uznając, że argumentacja dotycząca zachowania oskarżonego, treść zawarta w jego pismach procesowych oraz w postach (sic!) zamieszczonych w Internecie uzasadniają dopuszczenie tej opinii. Z takiego stwierdzenia wynika jednoznacznie, iż Sąd zdecydowanie poszerzył autentyczny wniosek pełnomocnika, który składając [cytat z protokołu]: — "wyciągi ze strony internetowej [przegladlokalny.pl](#) — wpisy oskarżonego z ostatnich dni, zawierające obraźliwe dla Sądu, Prokuratury i przeciwnej strony procesowej treści i wnosi o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów odnośnie poczytalności oskarżonego z uwagi na ilość i napastliwość treści zawartych w wypowiedziach oskarżonego". Dość zdumiewające jest to, że Sąd wypowiedź adwokata Macieja Radtke, będącą kategorią negatywnie oceną („obraźliwe wpisy) potraktował jako dowiedziony fakt stanowiący element postanowienia Sądu o dopuszczeniu dowodu z opinii psychiatrów. Niewykluczone, że kolejnym elementem postanowienia Sądu, który mówi o "treści zawartej w moich pismach do Sądu", była fraza w piśmie gdzie stwierdziłem, że 'pierwsza rozprawa naruszyła zasady leżące u podstaw prawa karnego procesowego i byłaby niezwykłą lekcją poglądową dla studentów prawa, jak nie należy prowadzić rozprawy'."

Nadużycia psychiatryczne można zgłaszać poprzez [stronę polskiej sekcji](#) (<http://www.anti-psychiatria.info/cms/pages/zglos-naduzycie-w-psychiatrii.php?lang=PL>) Międzynarodowego Stowarzyszenia Przeciwko Przemocy Psychiatrycznej (IAAPA). Istnieje też strona fb pisząca o tych kwestiach: www.facebook.com/antypsychiatria.

[Mariusz Agnosiewicz](#)

Redaktor naczelny Racjonalisty, założyciel PSR, prezes Fundacji Wolnej Myśli. Autor książek [Kościół a faszyzm](#), [Anatomia kolaboracji](#) (2009), [Heretyckie dziedzictwo Europy](#) (2011), trylogii [Kryminalne dzieje papieżstwa: Tom I](#) (2011), [Tom II](#) (2012). Koordynator ceremonii humanistycznych. [Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 18-11-2013 Ostatnia zmiana: 06-08-2014)

[Oryginał.](#) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9437>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.
Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl